

Anti Damping Uygulamaları Hakkında

Türkiye Cumhuriyeti - İthalatta Haksız Rekabetin  nlenmesi Yönetmeliği - Anti Damping Uygulamaları - İthalatçı ve İhracatçıları İçin El Kitabı

ANTI-DAMPİNG UYGULAMALARI

ANTI-DAMPİNG

UYGULAMALARI

İthalatçı ve İhracatçıları İçin El Kitabı

GİRİŞ

Günümüzde anti-damping uygulamaları, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin başvurdukları, ithalatın düzenlenmesine yönelik önlemlerin büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Bununla birlikte, anti-damping davalarındaki başlıca tarafların - söz konusu ürünün ihracatçı, ithalatçı ve yerel üreticileri - bu uygulamaların içeriği hakkındaki bilgi eksikliği şaşırtıcı bir durumdur. Bu bilgi eksikliğinin sonuçları çoğunlukla, davalarda zayıf bir konumda kalma ve kayda değer mali kayıplar olarak ortaya çıkmaktadır.

Yakın dönemde, ithalat rejimini serbestleştiren birçok gelişmekte olan ülke - anti- damping uygulamalarının geleneksel hedefleri - bu tarz uygulamaları hızla kendileri uygulamaya başlamışlardır. İlginçtir ki, hedefler de çoğunlukla diğer gelişmekte olan ülkelerdir. Bunun nedeni genel itibariyle gelişmekte olan ülkelerin sanayi yapılarındaki benzerliklerdir. Bir diğer neden ise, ülkelerinin yoğun döviz ihtiyacının bir yansıması olarak bazı gelişmekte olan ülke ihracatçılarıнын agresif ihraç fiyatı uygulamalarıdır.

Bu yüzden, günümüzde anti-damping uygulamalarına ilişkin bilgi, gelişmekte olan ülkelerin ihracatçı ve ithalatçıları için geçmişte olduğundan çok daha önemlidir. Bu tarz uygulamalar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak söz konusu uygulamalara daha az sıklıkta maruz

kalınacağı anlamına gelmese de, gelişmekte olan ülkelerin ihracatçı ve ithalatçıları, gerekli bilgiyi elde ederek ve taraf oldukları soruşturmalara mümkün olduğunca aktif bir şekilde katılarak, bu uygulamaların yol açabileceği potansiyel zararı azaltabilirler.

Bu kitapçık, ihracatçı ve ithalatçılara anti-damping uygulamaları hakkında pratik bilgi sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Söz konusu alan bakımından ulusal yasal düzenlemeler arasında farklılıklar olsa da, Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) üye her ülke mevzuatının uyumlu olması gereken "GATT 1994"ün VI. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma" (DTÖ Anti-Damping Anlaşması) temel referans noktasıdır. Bununla birlikte, sadece yasal çerçeveyi sunmaktan ziyade; pratik tanım, problem ve tavsiyelere daha fazla vurgu yapılmıştır. Buna ilave olarak, her bir aşamada başvurulacak hususlara ilişkin bir katalog da ihracatçı ve ithalatçıların kullanımına sunulmaktadır.

BÖLÜM I

Bu kitapçık, herbiri ihracatçı ve ithalatçılar için anti-damping hakkında pratik bilgiler içeren aşağıdaki üç kısımdan oluşmaktadır:

- Genel Kavramlar
- Anti-Damping Soruşturmaları
- Anti-Damping Soruşturmalarından Sonraki Süreç

Birinci kısımda, "anti-damping önlemleri", "damping", "zarar" ve "zarar tehdidi" kavramları açıklanmaktadır. İkinci kısım, anti-damping soruşturmalarının başlatılması, yürütülmesi, aşamaları ve anti-damping önlemlerine vurgu yaparak anti-damping soruşturmalarına odaklanmaktadır. Son kısım ise, anti-damping önlemlerinin idari ve adli gözden geçirmeleri, ayrıca anti-damping uygulamalarına ilişkin hükümetlerarası istişareler ve anlaşmazlıkların çözümü hususlarını konu almaktadır.

Bu kitapçığın muhtelif kısımlarında cevaplanan ithalatçı ve ihracatçıların muhtemel soruları aşağıdaki şekildedir:

- Genel Kavramlar

- Damping nedir? (Dampingli ürün ihraç/ithal ediyor muyum?)(Bkz. Bölüm 2.2.)
- Zarar (ve zarar tehdidi) nedir? (İhracatım/İthalatım yerel üreticilere zarar tehdidi arz ediyor mu?) (Bk. Bölüm 2.3.)
- Anti-damping önlemi nedir? (Bkz. Bölüm 2.1.)
- Hangi koşullarda anti-damping önlemi uygulanır? (Bkz. Bölüm 2.1.)
- Anti-damping önlemleri tüm ülkelerde uygulanabilir mi? (Bkz. Bölüm 2.1.)

• Anti-Damping Soruşturmaları

- Anti-damping soruşturmaları nasıl başlatılır? (Bkz. Bölüm 3.1.)
- Anti-damping soruşturmalarında izlenen prosedür nedir? (Bkz. Bölüm 3.2.)
- Anti-damping soruşturmaları ne kadar sürede tamamlanır? (Bkz. Bölüm 3.2.)
- Anti-damping soruşturmasının açılması o ürünü artık ihraç/ithal edemeyeceğim anlamına gelir mi? (Bkz. Bölüm 3.2.)
- İlgili makamlarla işbirliği yapmalı mıyım? Yapmazsam ne olur? (Bkz. Bölüm 3.2.)
- Soruşturma boyunca gizli bilgilerim ne şekilde muamele

görecektir?(Bkz.Bölüm 3.2)

- Anti-damping soruşturması çerçevesinde haklarım nelerdir? (Bkz. Bölüm 3.2.)
- Yetkili makamlardan hangi bilgilerin açıklanmamasını talep edebilirim? (Bkz. Bölüm 3.2.)
- Anti-damping soruşturmasının sonucunu etkileyebilir miyim? Nasıl? (Bkz. Bölüm 3.2.)
- İlgili makamlardan bir dinleme toplantısı talep edebilir miyim? (Bkz. Bölüm 3.2.)

Geçici önlem nedir? Hangi şekillerde olabilir? (Bkz. Bölüm 3.3.1.) Ödediğim

- geçici vergiler bana geri ödenebilir mi? (Bkz. Bölüm 3.3.2.)
- Nihai anti-damping vergisi nedir? (Bkz. Bölüm 3.3.2.)
- Geçici ve nihai anti-damping vergilerini kim öder? (Bkz. Bölüm 3.3.2.)
- Anti-damping vergisi, anti-damping soruşturması açılmadan önce (geçici vergi konmadan önce) gerçekleştirilen ihracat/ithalata karşı geçmişe dönük olarak uygulanabilir mi? (Bkz.

Bölüm 3.3.2.)

- Fiyat taahhüdü nedir? Kim tarafından icra edilir? Bana faydaları nelerdir? (Bkz. Bölüm 3.3.3.)
- İhracatı yapan ülkenin diğer ihracatçılarına/diğer ithalatçılara anti-damping

vergi uygulandıktan sonra ihracat/ithalat yapmaya başlarsam, anti-damping vergisi benim ihracat/ithalatıma da uygulanır mı? (Bkz. Bölüm 3.3.3.)

• Anti - Damping Soruşturmaları Tamamlandıktan Sonraki Faaliyetler

- Ne kadar süre boyunca anti-damping vergisini ödemem gerekiyor? (Bkz. Bölüm 4.1.)
- Anti-damping vergisinin kaldırılmasını (veya gözden geçirilmesini) nasıl ve ne zaman talep edebilirim? (Bkz. Bölüm 4.1.)
- Problemimi mahkemeye götürebilir miyim? (Bkz. Bölüm 4.2.)
- Anti-damping vergilerinin tartışıldığı uluslararası bir platform mevcut mu? İlgili ülke makamları üzerinde ne düzeyde bağlayıcılığı bulunmaktadır? (Bkz. Bölüm 4.3.)

BÖLÜM II

DTÖ kuralları, tüm üye ülkelere, yerel endüstrilerini yabancı ihracatçıların “haksız” ticaret uygulamalarına karşı korumaları için gerekli önlemleri alma imkanı tanımaktadır. Dampingli ihracat, söz konusu haksız ticaret uygulamalarından biridir.

Eğer ithalatçı ülke, yürüttüğü anti-damping soruşturması sonucunda;

belirlerse, söz konusu ithalata anti-damping vergisi veya fiyat taahhüdü şeklinde anti- damping önlemleri uygulayabilir. (Bkz. Bölüm 3.3)

Bu yaklaşım çerçevesinde, dampingin belirlenmesi anti-damping vergisi uygulamak için yeterli değildir. Gerçekte, ayrıca gerekli olan - ve anti-damping davalarını tetikleyen- şey, yerel endüstrinin maruz kaldığı zarardır.

Bir ürünün sadece ihraç fiyatını bilerek dampingli olup olmadığını belirlemek mümkün değildir. Örneğin; bir ürün ucuz fakat dampingsiz, veya pahalı fakat dampingli olabilir. Aslında damping kavramı göreceli olup, bir karşılaştırma meselesidir. Bu karşılaştırma, bir ürünün ihraç fiyatı ile ihracatçı ülkedeki eşdeğer ürünün “normal değer”i (genellikle yerel piyasa fiyatı) arasında

yapılmalıdır. Eğer, ihraç fiyatı normal değerden düşükse, ürünün dampingli olduğu kabul edilir. İkisi arasındaki fark “damping marjı”dır.

İhracatçı ülkedeki yerel piyasa fiyatı, aşağıdaki durumlar söz konusu olduğunda karşılaştırma yapmak için uygun olmayabilir:

a) ihracatçı ülke iç piyasasındaki yerel satış hacmi ihmal edilebilir veya düşük^[2] ise, ya da

b) ihracatçı ülke pazarında özel bir durum mevcut ise, veya

c) ihracatçı ülkedeki iç piyasa satışları “normal ticari işlemler” içerisinde değilse. (örneğin, maliyetinin altında satılmışlar varsa^[3], birbiriyle ilgili satışlar mevcutsa, özel satışlar varsa vb.)

[1] "Benzer ürün", ithal edilen ürünle aynı özellikleri taşıyan bir ürün, bir başka deyişle söz konusu ürüne her yönüyle benzer bir ürün, veya böyle bir ürün mevcut değilse, her açıdan benzer olmamakla birlikte, söz konusu ürün özelliklerine yakın benzerlik gösteren özelliklere sahip bir başka üründür.

[2] İhracatçı üyenin iç piyasasında tüketime ayrılan benzer ürün satışları, bu satışların, söz konusu ürünün ithalatçı üyeye satışlarının yüzde 5’inden daha az ise, anılan iç satış hacminin bir karşılaştırma yapmak için yeterli olmadığı kabul edilir. Bununla beraber, daha düşük oranda yurtiçi satışların uygun bir karşılaştırma yapılabilmesi için yeterli büyüklükte olduğu tespit edildiği takdirde, daha düşük olan bu oran kabul edilebilir.

[3] İhracatçı ülkedeki yerel satışlar; bu satışların uzun bir dönem süresince büyük miktarlarda yapıldığının ve satış fiyatlarının makul bir süre içinde tüm maliyetleri karşılamayacağını tespit edilmesi halinde fiyat nedeniyle “normal

b) menşe ülkesindeki tüm maliyetlere bir kar marjı eklenerek bulunan “oluşturulmuş değer”^[4] ile karşılaştırılır.

Ticarete tekelin bulunduğu ve tüm iç piyasa fiyatlarının devlet tarafından tayin edildiği ülkelerden yapılan ithalatta normal değeri belirlemede bir istisna bulunmaktadır. Ülkelerin ulusal mevzuatlarında bu istisnai durum için ihraç fiyatını;

- emsal bir üçüncü ülkedeki tüm maliyetlere (üretim maliyetine idari giderler, satış giderleri ve genel giderlerin eklenmesiyle bulunan) kâr marjının eklenmesiyle bulunan bir “oluşturulmuş

değer”, veya

- emsal bir üçüncü ülke menşeli benzer ürünün karşılaştırılabilir ihraç fiyatı, veya
- emsal bir üçüncü ülkedeki benzer ürünün yerel piyasa fiyatı, veya
- ithalatçı ülkedeki benzer bir ürünün yerel piyasa fiyatı

ile karşılaştırma gibi farklı hükümler bulunmaktadır.

Bu fiyatların karşılaştırması aynı ticari aşamada - normal olarak fabrika çıkış aşamasında - ve yapılan satışlar için mümkün olduğu ölçüde aynı zamanda yapılır. Fiyat karşılaştırılabilirliğini etkileyen

- satış şartları ve koşulları,
- vergilendirme
- ticari aşamalar
- miktarlar ve
- ürünlerin fiziki özellikleri,

gibi durumlardaki farklılıklar için uyarlamalar ayrıca yapılır.

Fiyat karşılaştırması için para birimlerinin çevrilmesi gerektiğinde, bu çevirme işlemi satış tarihinde geçerli olan döviz kuru kullanılarak yapılır. Vadeli satışlar söz konusu olduğunda ise vadeli satıştaki döviz kuru kullanılır.

ticari işlemler” içerisinde kabul edilmeyebilirler. Aşağıda yer alan durumlar mevcutsa birim maliyetler altındaki satışların büyük miktarlarda yapıldığı kabul edilir:

- İhracatçı ülkedeki ağırlıklı ortalama iç satış fiyatının ağırlıklı ortalama birim maliyetten düşük olması veya,
- Birim maliyet altındaki yerel satış hacminin, ihracatçı ülkedeki tüm yerel satış hacminin % 20 veya daha fazlasını oluşturması ve
- Bu satışların uzun bir dönem süresince yapılması. (normal olarak bir yıl, ancak hiçbir şekilde altı aydan az olamaz.)

⁴ Birim maliyetler; idari giderler, satış giderleri ve genel giderlerin ilave edildiği tüm sabit ve değişken üretim maliyetlerini içerir. Maliyetler ve kar normal olarak söz konusu ihracatçının/üreticinin güncel verilerine dayandırılır.

Karşılaştırma, soruşturma dönemi boyunca gerçekleşen tüm işlemlerin ağırlıklı ortalama normal değeri ile aynı dönem aralığındaki ağırlıklı ortalama ihraç fiyatı arasında veya işlem bazında normal değer ile işlem bazında ihraç fiyatı arasında yapılabilir. Satıcının ihraç fiyatları alıcı, bölgeler veya zaman sürelerine bağlı olarak önemli ölçüde değişiyorsa, ağırlıklı ortalama normal değer ayrı ayrı ihracat işlemlerinin fiyatları ile karşılaştırılabilir.

Karşılaştırma sonucunda ihraç fiyatının % 2'sinden düşük bir damping marjı elde edilirse (*de minimis marj*), söz konusu ithalata anti-damping önlemi uygulanamaz.

Yukarıda açıklandığı üzere, damping marjı hesaplamaları basit değildir ve sonuçları önceden tahmin etmek zordur. Bununla birlikte, iç piyasa ve ihraç fiyatlarının sürekli izlenmesi ihracatçıların damping marjının olasılığı ve büyüklüğü hakkında tahmin yürütebilmelerine olanak sağlayabilir. Şayet bulgular dampingin varlığına işaret eder nitelikte ise ve dampingli ihracat, ithalatçı ülkenin yerel endüstrisine zarar veriyor ya da zarar tehdidinde bulunuyor gibiyse, anti-damping vergilerine maruz kalma riskinden kaçınmak isteyen bir ihracatçı için ihraç fiyatlarında ve/veya iç satış fiyatlarında değişikliğe gitmek zaruri hale gelmektedir.

Daha önce gördüğümüz üzere, yerel pazarda maliyetin altında yapılan satışlar “normal ticari işlemler içerisinde gerçekleşmiş” kabul edilemeyebileceği için, tedarikçinin iç piyasa fiyatını düşürmesi bu çerçevede sınırlı bir seçenek olmaktadır.

Bu bağlamda, damping marjını ortadan kaldırmaya (veya azaltmaya) yardımcı olabilecek diğer bir alternatif bulunmaktadır. Bu alternatif, fabrika çıkış aşamasından sonra ortaya çıkan ve hem yerel satışlar hem de ihracatla doğrudan ilişkili maliyetlerdeki farklılıkların kullanılmasını içerir. Eğer yerel satışlarda ortaya çıkan ve ihraç satışlarına uygulanamayan (ya da ihraç satışlarında daha düşük olan) bazı satış, genel ve idari maliyetler nedeniyle iç piyasa satış fiyatının ihraç fiyatından yüksek olduğu kanıtlanabilirse, fabrika çıkış aşamasındaki iç satış fiyatı ve ihraç fiyatı arasındaki fark daha az olacak, dolayısıyla daha düşük bir dampingi marjı ortaya çıkacaktır.

Bu tip maliyet farklılıkları, örneğin, ihracata oranla daha uzun ödeme vadeleri olan iç satışlardan veya iç satışlarda ortaya çıkan ama ihraç satışlarında olmayan teminat ve reklam giderlerinden

kaynaklanabilir. Diğer yandan, bu tip farklılıkların bir anti-amping soruşturmasında yetkili makamlar tarafından dikkate alınabilmesi için, satışlar ve ilgili maliyet kalemleri arasındaki doğrudan ilişkinin belgelenmesi gerektiği unutulmamalıdır.

Dampingi “haksız” yapan ithalatçı ülkenin yerli sanayiinde sebep olduğu “zarar” veya “zarar tehdidi”dir. Zarar aşağıdaki durumlarda oluşur:

- Dampingly ithalat hacminde önemli bir artış olması, ve
- Dampingly ithalatın, ithalatçı ülkede önemli fiyat kırılmasına ya da baskısına yol açması, veya fiyatların yükselmesini engellemesi, ve
- Yerel üreticilerin satış, kâr, üretim, pazar payı, üretkenlik, yatırım getirisi, kapasite kullanımı, nakit akışı, stok, istihdam, ücretler, büyüme, sermayeyi veya yatırımları artırma yetisi vs.’leri üzerinde fiili ve olası olumsuz etkilerin mevcut olması.

“Zarar tehdidi” ise, dampingin neden olduğu zararın açıkça öngörülebilir ve meydana gelmesi yakın olduğu durumlarda mevcuttur. Örneğin:

- Halihazırda dampingly ithalat hacminde önemli bir artış olması, ve
- İhracatçının yeterli ölçüde ve serbestçe elden çıkartılabilir bir kapasitesi bulunması veya bu kapasitesinde gerçekleşmesi yakın, önemli ölçüde artış olması ve,

Dampingly ithalatın artan riski nedeniyle, iç piyasa fiyatları üzerinde potansiyel olarak önemli ölçüde azaltıcı veya fiyat artışlarını önleyici bir etkinin olması (ilave ihracatı

- emebilecek başka ihracat pazarlarının olduğu dikkate alınarak)
- Soruşturma konusu ürün stoklarında önemli ölçüde bir artış olması.

Bir anti - dumping soruşturması süresince, yukarıdaki faktörler ilgili makamlarca dikkate alınır ve ayrıntılı bir şekilde incelenir. Bununla birlikte, “damping marjı” ve zarar veya zarar tehdidinin mevcudiyetine yönelik yeterli kanıt bulunması, bir anti-dumping vergisi uygulanması için yeterli değildir. Bu ikisi arasında bir nedensellik ilişkisi ayrıca tespit edilmelidir. Bu da, yerli sanayi üzerinde zarar veya zarar tehdidi oluşturanın dampingly ithalat mı yoksa aşağıda yer alan faktörlerden biri mi olduğu hususunun saptanması demektir:

- Dampingly fiyatlardan satılmayan ithalat ürün hacmi ve fiyatları,

- Talebin azalması veya tüketim biçimlerinde değişiklik,
- Diğer yabancı ve/veya yerli üreticilerin ticareti kısıtlayıcı uygulamaları ve bunlar arasındaki rekabet,
- Teknolojide ve yerli üretim dalının ihracat performansı ile üretkenliğinde yaşanan gelişmeler

Belirli bir ülkeden yapılan dampingli ithalat hacminin, ithalatçı ülkenin benzer ürün ithalatının % 3'ünden az olduğunun tespit edilmesi halinde dampingli ithalat hacminin ihmal edilebilir düzeyde olduğu kabul edilir ve anti - damping vergisi uygulanamaz. (ve bir soruşturma açılmaz) Bununla beraber, birden fazla ülkeden yapılan dampingli ithalatın etkileri kümülatif olarak değerlendirilirse ve ithalatçı ülkenin benzer ürün ithalatında % 3'ten az bireysel oranlara sahip ülkeler toplu olarak ithalatçı ülkenin ilgili ürün ithalatının % 7'sinden fazlasını gerçekleştiriyorsa bu kural uygulanamaz.

Bu bağlamda, ithalatçı/ihracatçının yapabileceği iki önemli şey bulunmaktadır:

- ***Yukarıda bahsedilen faktör ve göstergeleri, ithalatçı ülkenin iç piyasasında düzenli olarak izlemek. (İthalatçı ülke pazarında olumsuz bir gidişat var mı?)***

Bu durum, bir antidamping soruşturması başlatılma ihtimalini değerlendirme imkanı yaratır ve ihracatçı/ithalatçı firmanın, anti - damping soruşturması riskini azaltmak için gerekli eylemlerde (ihraç fiyatını artırmak gibi) bulunmasına yardımcı olur. İthalatçı ülke pazarına aşına oldukları için ithalatçılar bu izleme işini ihracatçılardan daha kolay gerçekleştirebilirler. Bir antidamping soruşturması başlatılması bekleniyorsa, ihracatçı gerekli önleyici tedbirleri alabilir.

Bu bakımdan, ithalatçı ülke ekonomisinde durgunluk yaşandığında ve talepte bir düşüş olduğunda ihracatçı/ithalatçıların tetikte olmaları faydalı olacaktır. Bu şartlar altında, yerli üreticiler yabancı rakiplerine kaptırdıkları satış ve pazar payları konusunda daha hassastırlar.

- ***Olumsuz piyasa trendi dinamiklerini analiz etmek. (Bu olumsuz gidişatın nedeni nedir?)***

Bu analiz, ithalat dışında yerli endüstriyi olumsuz etkileyen nedenleri bulmak için faydalı olabilir. Bu tip nedenler, bir anti - damping davasında kendi çıkarlarını koruyan ihracatçı/ithalatçılar için güçlü argümanlar sağlayabilir. Bununla birlikte, ihracatçı ve ithalatçılar tarafından sunulan verilerin ve argümanların kesin, yeterli ve nesnel bilgi kaynaklarına dayanması durumunda bu

nedenler soruşturmayı yürüten makamların nihai kararını etkileyebilir.

BÖLÜM III

Anti - damping soruşturmalarında yetkili makamlar, dampingin ve zararın (veya zarar tehdidinin) varlığını ve büyüklüğünü, ayrıca bunlar arasındaki nedensellik bağıını inceleyerek, gerekli görüldüğü takdirde dampingin önlenmesi ya da telafi edilmesi amacıyla antidamping önlemi alırlar. (Bkz. Bölüm 3.3)

Anti-damping soruşturmaları, normal şartlarda, yerli üretim dalı tarafından ya da yerli üretim dalı adına yapılan yazılı bir başvuru üzerine başlatılır. Ancak, anti-damping soruşturmalarını yürütme yetkisine sahip makamlar, herhangi bir başvuru olmadan da soruşturmayı başlatabilirler. Her iki durumda da soruşturmanın açılabilmesi için gerekli olan koşul ise dampinge, zarara ve bunlar arasındaki nedensellik bağına ilişkin yeterli delilinin bulunmasıdır. Başvuruda, başvuru sahibinin makul olarak temin edebileceği aşağıdaki bilgilerin yer alması gerekir:

- Başvuranın kimliği ve yerli üretimin hacmi ile değeri,
- Dampingli ürünün tanımı ve menşe/ihracatçı ülkenin adı, bilinen ihracatçı/ithalatçı/yabancı üreticilerin adları ve dampingli olduğu iddia edilen ürünün normal değeri ile ihraç fiyatları ve
- Dampingli olduğu iddia edilen ürünün ithalat hacmi ve bu ithalatın iç piyasadaki benzer ürünün fiyatı ve yerli sanayii üzerindeki etkileri.

Bir başvuru aşağıdaki koşullar sağlandığı takdirde yerli üretim dalı tarafından veya yerli üretim dalı adına yapılmış sayılır;

- Başvuruyu destekleyen yerli üreticilerin toplam üretimi, başvuruya destek vermeyen yerli üreticilerin toplam üretiminden fazla ise.
- Başvuruyu destekleyen yerli üreticilerin toplam üretimi, yerli sanayinin toplam üretiminin %25'inden az değil ise.

Anti - damping soruşturmasının başlatılmasına karar verilmedikçe, yetkililer başvuruyu ilan edemezler. Ancak, soruşturma başlatılmadan önce ihracatçı ülke hükümetine bildirim yapılmalıdır.

Bu prosedür doğrultusunda, dampingli olduğu iddia edilen malın ihracatçı ve ithalatçıların, söz konusu ithalata ilişkin şikayetler soruşturma açılması için başvurular tarafından kamuya açıklanmadıkça, anti-damping soruşturması başlatılmadan önce kendi haklarını savunmak gibi bir şansları pek fazla bulunmamaktadır. Böyle bir başvurunun yapıldığı veya yapılacağı biliniyorsa, ve soruşturmanın açılmasına yol açabilecek nedenler asılsız ise, dampingli olduğu iddia edilen malın ihracatçı ve ithalatçıların söz konusu soruşturmadan kaçınmak amacıyla damping, zarar ve bunlar arasındaki nedensellik bağı iddialarına ilişkin karşıt argümanları en kısa süre içerisinde oluşturmaları ve bunları kamuoyuna duyurmaları tavsiye edilir.

Eğer yetkili makamlar bir anti-damping soruşturması başlatılmasını haklı kılacak yeterli kanıt bulurlarsa, soruşturmanın başlatıldığına dair bir genel duyuru, veya konuyla ilgili bilgiler içeren bir rapor kamuya ilan edilir. Genel duyuru ve rapor aşağıdaki bilgileri içermelidir;

- İhracatçı ülke veya ülkelerin ve ilgili ürünün adı,
- Soruşturmanın başlangıç tarihi,
- Başvuruda damping iddiasının dayandığı esas
- Zarar iddiasında esas alınan faktörlerin bir özeti,
- İlgili taraflara ait beyanların gönderileceği adres,
- İlgili taraflara (Örn. ihracatçılar, ithalatçılar, yerli ve yabancı üreticiler, ve ilgili

kuruluşlar) görüşlerini sunmaları için tanınan zaman sınırları.

Anti-damping soruşturmalarına ilişkin prosedürler ülkeden ülkeye değişmekle birlikte, genel olarak uygulamalar zaman bakımından örtüşen üç ana aşamayı içerir;

- Bilginin Toplanması (soru formları aracılığıyla, ilgili taraflarla toplantılar vasıtasıyla, yerinde incelemeler yoluyla vb.)
- Bilginin Değerlendirilmesi (damping, zarar ve nedensellik bağına ilişkin tespitler

vb.)

- Geçici önlem, anti-damping vergisi veya fiyat taahhütlerinin uygulanması, ya da soruşturmanın herhangi bir önlem alınmadan kapatılması.

DTÖ kurallarına göre tüm bu süreçler normalde soruşturma açıldıktan itibaren bir yıl içerisinde, ancak hiçbir şekilde 18 aydan uzun olmamak kaydıyla, tamamlanmalıdırlar. Bu süre boyunca fiili ithalat yapılmasına ilişkin işlemler engellenmeyecektir.

Bir anti - damping soruşturmasında dampingli olduğu öne sürülen ürünün ithalatçı ve ihracatçıların aşağıda belirtilen hususları yerine getirmeleri beklenir:

- yetkili makamlar tarafından talep edilen tüm bilgilerin, genel duyuruda (veya raporda) belirtilen süreler içerisinde sunulması,
- yetkili makamlara sunulan gizli bilgilerin, gizli olmayan bir özetinin sağlanması (mümkün olduğu takdirde sebepler belirtilmelidir.),
- yetkili makamlar tarafından, verilen bilgilerin doğruluğunu tespit etmek veya daha fazla ayrıntı temin etmek amacıyla firma nezdinde gerçekleştirilecek yerinde inceleme ziyaretlerine izin verilmesi ve bu ziyaretler esnasında yetkililer tarafından istenilen gerekli tüm bilgi ve belgelerin kendilerine sağlanması. (İhracatçı nezdinde bir yerinde inceleme ziyareti ancak ilgili firmanın mutabakatının sağlanması ve ihracatçı ülke hükümetinin buna karşı çıkmaması durumunda gerçekleşebilir.)

Bir anti-damping soruşturmasında, ithalatçı (**ith**) ve ihracatçılar (**ihr**) aşağıda belirtilen haklara sahiptirler;

- Yetkililer tarafından gönderilen soru formlarını cevaplamak için en az 30 gün süre verilmesi. (**ihr**)
- Soru formlarını cevaplamak için 30 güne kadar uzatma talebinde bulunmak (**ihr**)
- Anti-damping soruşturmasının başlatılması için yapılan başvurunun yazılı tam metnini talep etmek (İhracatçı sayısı az ise, bu metin talep edilmeden ilgililere sağlanır. Ancak, ihracatçı sayısının fazla olduğu durumlarda metin sadece ihracatçı ülkenin hükümetine veya ilgili ticari kuruluşa gönderilir.) (**ith&ihr**)
- Kendi görüşlerini yetkililere bildirmek. (**ith&ihr**)
- Kendilerine ait gizli bilginin korunmasını talep etmek. (*aşağıda*

belirtilmiştir)(**ith&ihr**)

- Diğer ilgili taraflarca sunulan gizli olmayan bilgileri zamanında görebilmeyi talep etmek. (**ith&ihr**)
- Yetkililere sözlü olarak bilgi sunmak. *(bilgilerin daha sonra yazılı olarak sunulması gereklidir.)* (**ith&ihr**)
- Farklı görüşlere sahip taraflarla bir araya gelmeyi talep etmek. (**ith&ihr**)
- Sınırlı bir soruşturmaya dahil olmadıkları halde, yetkililere bilgi sağlamak. *(aşağıda*

belirtilmiştir) (**ihr**)

- Anti-damping soruşturmasının sonunda, yetkililerin nihai kararına baz oluşturan temel bulgular hakkında bilgilendirilmek (Bu bildirim, tarafların kendi çıkarlarını savunmaları bakımından yeterli bir süre içerisinde yapılmalıdır.) (**ith&ihr**)
- Anti-damping vergilerinin geçmişe dönük olarak uygulanmaları hakkında yorum yapabilme olanağının tanınması. (**ith**) (Bkz. Bölüm 3.3.2)
- Zarar tehdidi veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak geciktirildiğinin tesbitinden önce verilmiş nakdi depozitlerin (geçici bir önlem olarak) geri ödenmesi. (**ith**) (Bkz. Bölüm 3.3.2)
- Nihai anti-damping vergisinin geçici vergiden düşük olması durumunda, ikisi arasındaki farkın iade edilmesi. (**ith**) (Bkz. Bölüm 3.3.2)
- Nihai karar olumsuz olduğu takdirde, nakdi depozit şeklinde ödenen geçici önlemlerin iade edilmesi. (**ith**) (Bkz. Bölüm 3.3.2)
- Yetkililer tarafından teklif edilen bir fiyat taahhüdünü kabul veya reddetme seçeneğine sahip olmak. (**ihr**) (Bkz. Bölüm 3.3.3)
- Teklif edilen bir fiyat taahhüdünün reddedilme sebepleri hakkında yetkililer tarafından bilgilendirilmek. (**ihr**) (Bkz. Bölüm 3.3.3)
- Mevcut ticaretin önemli bir yüzdesini temsil eden ihracatçı veya ihracatçılar grubu olarak, geçici önlemlerin uygulanmasının uzatılmasını talep etmek. (**ihr**) (Bkz. Bölüm 3.3.1)
- Eğer ihracatçı, diğer ihracatçılara yönelik olarak bulunan mevcut anti-damping

önlemi uygulamalarından önce ithalatçı ülkeye ihracat gerçekleştirmemişse, bireysel bir damping marjı kararının gözden geçirilmesini talep etmek. (**ihr**) (Bkz. Bölüm 3.3.2)

Yetkili makamlara sunulan bilgilerin gizliliği, anti-damping soruşturmalarının önemli bir unsurudur. Bilgi, aşağıdaki durumlarda “gizli niteliğe haiz” sayılır;

- Açıklanması rakiplere önemli bir rekabet avantajı sağlıyorsa,
- Açıklanması bilgiyi temin edeni ya da bilginin kaynağını olumsuz etkiliyorsa.

Bilgi ayrıca, bilgiyi sağlayanın isteği üzerine ve gizlilik uygulaması ihtiyacına ilişkin yetkili makamların mutabakatı ile gizli sayılabilir. Bilgi gizli ise, bilgiyi sunan tarafın özel izni olmadan açıklanamaz.

Diğer taraftan, gizli bilgi sunanların ayrıca bu bilgilerin gizli olmayan özetlerini temin etmeleri istenir. Bu özet, gizli bilginin özünün makul ölçüde anlaşılmasına olanak sağlayacak ayrıntıda olmalıdır. Bir istisna olarak, bilgiyi sağlayan taraf bu bilginin özetlenemeyeceğini bildirirse, özetlemenin olanaksız olma nedenleri belirtilmelidir. Eğer yetkili makamlar,

- gizlilik talebinin haklı olmadığını tespit ederlerse ve,
- bilgiyi temin eden kişi söz konusu bilgiyi ilan etmeyi veya genel veya özet şeklinde

açıklanmasına izin vermeyi istemezse

bilginin doğru olduğu uygun kaynaklarca tatmin edici biçimde kanıtlanmadıkça, yetkili makamlar bu bilgileri dikkate almayabilirler.

Taraflardan biri makul bir süre içerisinde gerekli bilgiye erişimi sağlamayı veya bu bilgiyi vermeyi reddeder, ya da soruşturmayı engellerse, yetkililer mevcut gerçeklere dayanarak karar verirler. Bu çerçevede, yerli sanayi tarafından soruşturmanın başlatılması için yapılan başvurunun içerisinde yer alan veya ikincil kaynaklardan tedarik edilen bilgiler (ör. yayımlanmış fiyat listeleri, resmi ithalat istatistikleri ve gümrük iadeleri) kullanılabilir ve bu durum işbirliğine gitmeyen tarafın daha az lehine olan bir sonuç doğurabilir. Taraflardan bilgiyi belirli bir şekilde (ör. bilgisayar disketleri) veya bilgisayar dilinde vermeleri istenebilir. Talep edilen şekilde bilginin aktarılması mümkün olmadığı takdirde, tarafların yetkili makamlara bu durumun sebeplerini bildirmeleri gerekir.

Bir anti-damping soruşturmasında yetkililer genellikle soruşturmaya konu ürünün bilinen tüm ihracatçı veya üreticileri için ayrı bir damping marjı belirler. Ancak, ihracatçı, üretici, ithalatçı veya ürün tiplerinin sayısı fazla ise, yetkililer incelemelerini makul sayıda ilgili tarafla veya ürünle

sınırlayabilecekleri gibi, ihracatçı ülkeden yapılan ihracat hacminin makul olarak incelenebilecek en büyük yüzdesi ile de sınırlandırılabilir. İnceleme bu şekilde sınırlandırıldığı takdirde, örnek olarak seçilen taraflar ve ürünlerin istatistiksel olarak temsil edebilir olması ve bu sınırlandırmanın ilgili ihracatçı, üretici ve ithalatçılarla istişarede bulunularak ve onların mutabakatı alınarak yapılması gerekir. Başlangıçta seçilmemiş olan bir ihracatçı veya üreticinin ilgili bilgiyi, alınan kararlarda değerlendirilmesine olanak sağlayacak şekilde zamanında, gönüllü olarak sunması mümkündür. Bu bilgi, ihracatçı veya üretici sayısının ayrı ayrı soruşturmaları gereksiz yük haline getirecek ve soruşturmanın zamanında tamamlanmasını engelleyecek kadar yükek olmadığı durumlarda yetkililerce dikkate alınır.

Bu kurallar çerçevesinde, ihracatçı ve ithalatçılar başka kaynaklardan (Örn. diğer ihracatçılar, ithalatçılar ya da ithalatçı ülkenin yerli üreticileri) elde edilen bilgiye dayanılarak belirlenen anti-damping önlemleriyle karşılaşmak istemiyorlarsa, en iyi strateji yetkili makamlarla işbirliği yapmaktır. Bu da genel olarak şunları içerir:

- Yetkililere istenilen tüm bilgileri zamanında ve istenilen biçimde göndermeleri, yerinde inceleme ziyaretleri gerçekleştirmelerine izin vermeleri.
- Yetkililere kendi görüşlerini bildirmeleri.

Bu yaklaşım, ihracatçı ve ithalatçılar bakımından, kendi ihracatlarına/ithalatlarına ilişkin alınan kararlarda kullanılan bilgi üzerinde daha fazla kontrol sağlamalarına katkıda bulunacağı gibi, diğer taraflarca sağlanan bilgidен haberdar olmaları ve soruşturma süreçlerinde daha aktif bir rol oynamaları açısından da kendilerine yardımcı olur.

Yetkili makamların dampingin varlığı, zarar (veya zarar tehdidi) ve bunlar arasındaki nedensellik bağı ile ilgili ön belirlemeleri olumlu ise, soruşturma esnasında herhangi bir zarar oluşmasını engellemek amacıyla geçici önlemler uygulanabilir. Bu önlemler aşağıdaki şekillerde olabilir;

- geçici vergi;
- tahmin edilen geçici anti-damping vergisine eş değerde bir teminat. (nakit veya senet)
- Soruşturma aracılığı ile kararlaştırılan tahmini damping vergisi tutarının belirtilmesi

şartıyla gümrükte değer sabitleştirmesi (gümrük vergilerinin askıya alınması).

Geçici önlemler soruşturmanın başlangıç tarihinden itibaren 60 günden önce uygulanamaz.

Geçici önlemlerin uygulanma süresi en fazla 4 ay olmakla beraber, söz konusu ticaretin önemli bir yüzdesini temsil eden ihracatçıların talebi üzerine bu süre 6 aya kadar uzatılabilir. Yetkililer damping marjından daha düşük bir verginin zararı gidermek için yeterli olup olmadığını incelediklerinde bu süreler sırasıyla 6 ay ve 9 ay olabilir.

Geçici önlemlerin sona erme tarihi soruşturma sürecinin tamamlanması ile çakıştığından, ilgili ürün ihracatçılarının geçici önlem uygulamalarının uzatılması yönünde talepte bulunmaları, aşağıdaki hususlar çerçevesinde zaman kazanılması bakımından yararlı olabilir.

- geçici önlemlere ilişkin olarak yetkililer tarafından yapılan belirlemelerin değerlendirilmesi;
- bu belirlemelere ilişkin görüşlerin yetkililere bildirilmesi; veya
- fiyat taahhüdü teklifinde bulunulup bulunulmayacağına karar verilmesi. (Bkz. Bölüm 3.3.3)

Anti-damping vergilerinin konma ve tahsil edilme uygulamaları ülkeden ülkeye farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar, esas olarak, damping marjının belirlenmesinde mevcut normal değerlerin mi yoksa geçmiş normal değerlerin mi baz alınacağı konusunda yapılan seçimden kaynaklanmaktadır.

Bazı ülkeler damping marjını, anti-damping soruşturmalarının açıldığı tarihten önce gerçekleşen ihracat fiyatları ile normal değeri karşılaştırarak belirlemekte ve gerçekleştirecek tüm ithalata sabit anti-damping vergileri uygulamaktadırlar (Örn. Türkiye, AB). Diğer taraftan, bazı ülkeler ihraç fiyatlarını mevcut normal değerle (periyodik gözden geçirmeler sonucu belirlenmiş) karşılaştırmakta ve anti-damping vergilerini işlem bazında belirlemektedirler.(Örn. ABD). Bunların dışında, geçmiş veriler baz alınarak hesaplanan “olası” bir normal değeri mevcut ihracat fiyatları ile karşılaştıran ve işlem bazında anti- damping vergileri uygulayan ülkelerde bulunmaktadır (Örn. Kanada, Avustralya).

Eğer anti-damping vergileri işlem bazında uygulanıyorsa, ithalatçılar bu vergileri ancak ihraç fiyatları mevcut veya tahmini normal değerden düşük olduğu takdirde ödeyeceklerdir. Bu uygulama, ihraç fiyatları normal değer seviyesine yükseldiğinde ihracatçı ve ithalatçılara “ödenmesi gereken” vergiden kaçınma fırsatı verir. Bununla beraber, eğer anti-damping vergileri sabit olarak belirlenmişse (ad valorem veya spesifik vergi olarak), ihracat fiyatları normal değer seviyesine yükselse de ithalatçılar anti-damping vergilerini ödemek zorundadırlar. Ancak, daha

sonrasında geri ödeme talebinde bulunmaları mümkündür.^[5]

Bazı ülkelerde, anti-damping vergisinin miktarı her zaman damping marjına eşit olarak belirlenirken (Örn. ABD, Kanada), bazılarında bu miktar ya damping marjına eşittir ya da zararın telafi edilmesine yetecek orandadır. Bu durumda hangisi düşük ise o uygulanır. (“Daha Az Vergi Kuralı”.Örn. AB, Türkiye, Avustralya)^[6]. Hiçbir şekilde uygulanan anti-damping vergisi miktarı, damping marjından fazla olamaz. Ödenen anti- damping vergisinin damping marjından ya da nihai olarak belirlenen (gözden geçirilen) anti-damping vergisinden fazla olduğu durumlarda, fazla ödenen miktar ithalatçılara geri verilir.

[5] Bu fiyat yükselişleri anti-damping vergisinin ortadan kalkmasına yol açabilir. Ancak bu durum, (artan) ihrac fiyatları ve normal değer baz alınarak yürütülen bir gözden geçirme soruşturması sonucunda, verginin ortadan kalkmasının damping veya zararın devam etmesine ya da yeniden meydana gelmesine yol açmayacağına hükmedilmesi halinde mümkündür. (Bkz. Bölüm 4.1)

[6] Zararı telafi etmek için gerekli anti-damping vergisi miktarını belirlemede, yerli endüstriye zarar vermeyecek ihrac fiyatı düzeyini gösteren “hedef fiyatlar” veya “zararlı olmayan FOB marjları” referans alınarak hesaplama yapılabilir.

Eğer yetkililer, incelemelerini seçilmiş bir grup ihracatçı veya üretici ile sınırlamışlarsa, incelemede yer almayan ihracatçı veya üreticilere uygulanan anti-damping vergileri;

- seçilmiş ihracatçı veya üreticilerle ilgili olarak tesbit edilen ağırlıklı ortalama

damping marjını veya,

- normal değer geçmişi verilere dayanan ileriye yönelik bir değer olması durumunda, seçilmiş ihracatçı veya üreticilerin ağırlıklı ortalama normal değeri ile tek tek incelenmemiş ihracatçı veya üreticilerin ihrac fiyatları arasındaki farkı^[3] aşamaz.

İhracatçı ve üreticilerin sayıları fazla değilse, söz konusu her ihracatçı ve üretici için ayrı ayrı anti-damping vergisi belirlenir. Aksi takdirde;

- ihracatçı ülke menşeli dampingli ürün ithalatının tamamına veya,
- kendileri için ayrı ayrı anti-damping vergileri uygulanmayan ihracatçı ülke ihracatçıları ve üreticilerinin dampingli ithalatına

toplu halde aynı antidamping vergileri uygulanabilir.

Ayrıca, soruşturma dönemi esnasında ithalatçı ülkeye söz konusu ürün ihracatı yapmamış olan, ancak anti-damping vergileri uygulanmaya başladıktan sonra bu ülkeye ihracat yapmaya başlayan ihracatçı ve üreticiler olabilir. Bu yeni ihracatçı ve üreticiler ("yeni gelenler"), anti-damping vergisine tabi diğer ihracatçı ve üreticilerle herhangi bir bağlantılarının olmadığını göstermeleri koşuluyla, kendileri için ayrı damping marjları belirlenmesi için bir gözden geçirme talep edebilirler. Bu gözden geçirme sürmekte iken, yeni ihracatçı ve üreticilerden yapılan ithalata anti-damping vergileri uygulanamaz. Ancak,

yetkililer, bu gözden geçirme sonucunda bu ihracatçılar veya üreticiler açısından bir damping tesbiti yapılması halinde, dampinge karşı vergilerin gözden geçirmenin başladığı tarihe kadar geçmişe yönelik olarak uygulanabilmesini sağlamak için vergi tespitini yapmayabilir ve/veya teminat isteyebilirler.

Geçici önlemlere uyulması ve anti-damping vergilerinin ödenmesi ithalatçıların yükümlülüğündedir. Vergiler, bu önlemlerin alındığı tarihten sonra söz konusu ülkeye tüketim için giriş yapmış ürünlere uygulanır. Bununla beraber, anılan önlemler aşağıdaki durumlarda geçmişe yönelik olarak uygulanabilir;

a) Eğer geçici önlemlerin uygulanmasından sonra zarara ait nihai karar olumluysa,

anti-damping vergileri geçici önlemlerin uygulanmış olduğu dönem için geçmişe dönük olarak uygulanabilir.

b) Eğer geçici önlemler uygulandıktan sonra, zarar tehdidinin mevcudiyetine ilişkin bir nihai karar verilirse ve mevcut zararın geçici önlemlerin yokluğunda oluştuğuna hükmedilirse anti-damping vergileri geçici önlemlerin uygulanmış olduğu dönem için geçmişe dönük olarak uygulanabilir

c) Eğer zarara yol açan damping daha önce de yapılmışsa veya ithalatçı, ihracatçının damping uyguladığının ve bu dampingin zarar vereceğinin farkındaysa (veya farkında olması gerekiyorsa) ve zararın nedeni geçici önlemlerin uygulanmasından görece olarak kısa bir zaman önce gerçekleşen yoğun miktarda dampingli ürün ithalatı ise, geçici önlemlerin uygulandığı tarihten itibaren en fazla 90 gün önce tüketim için girişi yapılmış ürünlere anti- damping vergisi uygulanabilir.(bu durumda yetkililer ithalatçılara görüş bildirme imkanı tanınmalıdır.)

Bununla beraber, anti-damping soruşturması başlamadan önce tüketim için ülkeye giriş yapmış ürünlere geçmişe dönük olarak anti-damping vergisi uygulanamaz.

Geçici önlemlerin uygulanmaya başlanmasından sonra, zarar tehdidinin veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak geciktirildiğinin tespit edilmesi durumunda, nihai anti-damping vergisi yalnızca bu tespitin yapıldığı tarihten itibaren uygulanabilir. Bu tarihten önce verilen nakdi depozitolar geri ödenir ve borç senetleri serbest bırakılır.

Nihai anti-damping vergisi, ödenmiş veya ödenecek olan geçici vergiden daha yüksekse aradaki fark tahsil edilmeyecektir. Eğer nihai vergi daha düşük ise, aradaki fark ithalatçıya geri ödenecek ya da vergi yeniden hesaplanacaktır.

Dampinge, zarara ya da bu ikisi arasındaki nedensellik bağına ilişkin nihai belirlemenin olumsuz olması halinde, geçici önlemlerin uygulandığı süre esnasında yatırılmış nakit para geri ödenecek ve borç senetleri serbest bırakılacaktır.

Dampinge ve zarara ve bu ikisi arasındaki nedensel ilişkiye dair olumlu bir ön belirleme yapıldıktan sonra, soruşturma konusu ürünün ihracatçıları gönüllü olarak ihraç fiyatlarını artırma veya dampingli fiyatlarla ihracata son verme taahhüdünde bulunabilirler. Bu durum, damping soruşturmasına ilişkin işlemlerin ertelenmesine ya da durdurulmasına yol açabilir. Bu taahhütler kapsamındaki fiyat artışları, zararı ortadan kaldırmaya yetecek ve damping marjından daha yüksek olmayacak bir seviyede olabilir.

Önerilen fiyat taahhütlerinin yetkili makamlarca kabul edilmesi, bu kabulün çok sayıda aktif ve potansiyel ihracatçının bulunması veya genel politik nedenler gibi çeşitli nedenlerden ötürü pratik olmadığına karar verilirse, şart değildir. Bu durumda yetkili makamlar, red kararının temel nedenlerini ihracatçılara bildirmek ve görüşlerini açıklama fırsatını vermek zorundadırlar.

Bir fiyat taahhüdü kabul edildiği takdirde, ihracatçının istemesi veya yetkili makamların karar vermesi halinde soruşturma yine de tamamlanabilir. Son aşamada olumsuz bir damping veya zarar tespiti yapılması halinde, bu tespiti taahhüdün kendi mevcudiyetinin neden olduğu durumlar hariç, taahhütler otomatik olarak geçersiz olur. Durum bu şekildeyse, veya damping ve zarar tespitleri olumlu ise, taahhütler devam eder.

Fiyat taahhütleri yetkili makamlar tarafından da önerilebilir, fakat ihracatçılar bunu kabul etmeye zorlanamaz. İhracatçılar böyle bir öneriyi kabul etmezler veya fiyat taahhüdünde bulunmazlarsa, bu durum davanın incelenmesine hiçbir şekilde zarar vermeyecektir. Diğer yandan yetkili makamlar, bu şartlar altında dampingli ithalatın devam etmesi halinde bir zarar tehdidinin gerçekleşmesinin olası olduğuna karar verebilir ve bu da anti-damping vergilerinin geriye dönük olarak uygulanmasına neden açabilir.

İhracatçıların taahhütleriyle uyumlu olduklarını göstermeleri için periyodik olarak bilgi sunmaları gerekebilir ve kendilerinden ilgili verilerin doğruluğunun tespit edilmesine olanak sağlamaları talep edilebilir. Taahhütlerin ihlal edilmesi halinde, yetkili makamlar eldeki en iyi bilgiden hareketle derhal geçici önlem uygulayabilir ve devamında geçici önlemlerin uygulanmasından itibaren 90 gün öncesine kadar geriye dönük olarak anti- damping vergisi uygulayabilirler.

İhracatçı için, ihraç fiyatı ne olursa olsun uygulanacak sabit bir anti-damping vergisi alternatifi karşısında, fiyat taahhüdü daha avantajlı olabilir (Bkz. Bölüm 3.3.2.). Bu durumda, ihracatçı, fiyatı normal değer seviyesine yükseltme taahhüdünde bulunarak, diğer durumda ithalatçı tarafından anti-damping vergisi olarak ödenecek olan miktarı üstlenmiş olur.

Bununla birlikte, düşük maliyetler gibi çeşitli nedenlerden ötürü ihracatçı, hem iç piyasada hem de ihraç pazarlarında fiyatları düşürmeyi planlıyorsa (veya umuyorsa) fiyat taahhüdü, ithalatçı ülke pazarındaki olası pazar payı kazanımlarını engelleyeceğinden, çok katı bir çözüm olabilir. Esnek olmayan bu durum, yerli paranın olduğundan düşük değerlendirilmesinin ihracatı teşvik ettiği ülkelerin ihracatçıları için aynı zamanda dezavantajlı da olabilir. Çünkü fiyat taahhütleri, yerli paranın devalüasyonundan kaynaklanabilecek gelecekteki ihraç fiyatı düşüşlerini engeller.

Anti-damping soruşturmalarının başlatılması durumunda olduğu gibi, soruşturmanın aşağıdaki şekillerde sonuçlanması halinde kamuya bildirim yapılır (veya bir rapor yayımlanır):

- Geçici ve nihai önlemlerin uygulanması,

- Fiyat taahhüdünün kabul edilmesine ilişkin bir karar alınması,
- Nihai önlemin sonlandırılması (Bkz.Bölüm 4.1.),
- Fiyat taahhüdünün sonlandırılması (Bkz.Bölüm 4.1) veya
- Önlemlerin geriye dönük olarak uygulanmasına ilişkin bir karar alınması.

Bu bildirim ve raporlar maddi, hukuki ve nedenlere ilişkin konularla ilgili tüm bilgiyi içermek ve bunu yaparken gizli bilgilerin korunması gereğini dikkate almak zorundadır.

Geçici ve nihai önlemlerin uygulanması ve fiyat taahhütlerine ilişkin bildirimler (veya raporlar) özellikle aşağıdaki bilgileri içermek zorundadır:

- Tedarikçilerin isimleri veya bu mümkün olmadığında ilgili tedarikçi ülkelerin adları,
- Ürünün gümrük idaresi için yeterli bir tanımı,
- Tespit edilen damping marjları ve normal değerin ve ihraç fiyatının belirlenmesinde ve karşılaştırılmasında kullanılan yöntem ile ilgili nedenlerin tam bir açıklaması,
- Zarar tespiti ile ilgili görüşler,
- Tespitin yapılmasına yol açan temel nedenler.

Nihai önlem alınmasına veya fiyat taahhüdünün kabulüne ilişkin herhangi bir genel duyuru (veya rapor), ihracatçılar ve ithalatçılar tarafından ileri sürülen iddialar veya hak taleplerinin kabul edilme veya reddedilme nedenlerini göstermelidir. Sınırlı bir soruşturma dahilinde bulunmayan ihracatçı veya üreticiler gönüllü olarak bilgi sunarlarsa, bu bilginin dikkate alınıp alınmamasına ilişkin herhangi bir karar duyuruda (veya raporda) belirtilmelidir.

BÖLÜM IV

Anti - damping önlemleri, zarara neden olan dampingi önlemek için gerekli olduğu sürece yürürlükte kalır. Bununla birlikte, yetkili mercilerin kendi girişimleriyle veya yeniden gözden geçirme gerekliliğini kanıtlayan bilgiler sunan ilgili bir tarafın talebi üzerine bu önlemler gözden geçirilebilir. Diğer taraftan, bir gözden geçirme talebi ancak nihai önlemin uygulanmasından itibaren belli bir sürenin geçmesi şartıyla yapılabilir. Önlemlerin gözden geçirilmesi

a) verginin uygulanmaya devam etmesinin dampingi telafi etmek için gerekli olup olmadığı
ve/veya

b) verginin kaldırılması veya değiştirilmesi durumunda zararın devam edip etmeyeceği ya da yeniden oluşup oluşmayacağı

hususlarının incelenmesini içerir.

Bu tip bir gözden geçirme sonucunda, anti-damping önlemi ilgili makamlarca devam ettirilebilir, sonlandırılabilir, yükseltilebilir veya düşürülebilir.

Yetkili makamlar, bu tarihten önce gerçekleştirilen bir gözden geçirmede önlemin devam etmesinin gerekliliğine ya da yeni önlemlerin uygulanmasına karar vermedikçe, dampinge karşı vergiler uygulanmaya başladığı tarihten itibaren (veya hem dampingi hem de zararı içeren en son gözden geçirme tarihinden itibaren) beş yıl içerisinde otomatikman sona erdirilecektir. Bu gözden geçirme sonucu alınıncaya kadar vergi yürürlükte kalabilir.

Anti-damping soruşturmalarına uygulanan tüm kararlar, prosedür ve bildirim gereklilikleri tüm anti-damping önlemi gözden geçirmelerinde de uygulanır. Söz konusu önlemlerin gözden geçirilmesi, normal olarak gözden geçirmenin başladığı tarihten itibaren 12 ay içinde bitirilmelidir.

Anti-damping soruşturmalarındaki nihai kararlar ve bu kararların gözden geçirilmesine ilişkin tüm idari eylemler, ithalatçı ülkenin ilgili adli, idari veya tahkim mahkemelerince incelenebilir. DTÖ kurallarına göre, bu mahkemeler ve bu tip adli incelemelere ilişkin usuller anti-damping süreçlerini yürütmekten sorumlu makamlardan bağımsız olmalıdır. Bu hukuki incelemeler, ithalatçı ve ihracatçılara olduğu gibi tüm diğer ilgili taraflara, olumlu ya da olumsuz nihai belirlemelerin ve önlem uygulanmasının kayıtlı yeterli delillere dayanıp dayanmadığını ve yasa ile uyumlu olup olmadığını veya yetkili makamlarca keyfi veya yanlış bir karar verilmesinin ya da takdir yetkisinin kötüye kullanılmasının söz konusu olup olmadığını sorgulama fırsatı verir.

İthalatçı diğer bir DTÖ üyesi ülkenin anti-damping uygulamalarından etkilenen DTÖ üyesi herhangi bir ülkenin istişare talebinde bulunması mümkündür. Bu istişare süreci karşılıklı mutabakatla sonuçlanmaz ve ithalatçı ülke nihai anti-damping vergisi uygulanmasına veya fiyat taahhüdünün kabul edilmesine karar verirse, şikayetçi ülke sorunu Anlaşmazlıkların Halli Organı'na götürebilir. Anlaşmazlıkların Halli Organı'nca, sorunu ele almak üzere bir panel kurulur. Panel farklı bir sonuca varsa dahi, eğer ithalatçı ülke yetkili makamlarının maddi hususları uygun biçimde belirlediğine ve değerlendirmelerinin önyargısız ve nesnel olduğuna karar verirse

değerlendirme bozulmayacaktır. Panel söz konusu önlemin ilgili DTÖ kurallarıyla uyumlu olmadığına karar verirse, ithalatçı ülkeye önlemi Anlaşma ile uyumlu hale getirmesini tavsiye eder. Panel tarafından veya devamında Temyiz Organı tarafından sunulan tavsiyeler ithalatçı ülke tarafından uygun bir süre içerisinde yerine getirilmezse, ihracatçı ülke ithalatçı ülkeye karşı DTÖ Anlaşmalarından kaynaklanan birtakım taviz ve yükümlülüklerini askıya alabilir.

EK-1

Anti-Dumping Süreçlerinde İthalatçı (İth) ve İhracatçıların (İhr) Göz Önünde Bulundurulması Gereken Hususlara İlişkin Liste

1. Anti-Dumping Soruşturmaları Başlamadan Önce

İthalatçı ülke pazarı düzenli olarak gözlemlenmekte midir? **(İth)**

(Yerli üreticilerin satış, kar, üretim, pazar payı, üretkenlik, yatırım getirisi, kapasite kullanımı, nakit akışı, stok, istihdam, ücretler, büyüme, sermaye veya yatırımı artırma kabiliyeti üzerinde gerçek ve olası olumsuz etkileri var mı? Söz konusu olumsuz trendlerin sebepleri nelerdir? Bunlar ithalattan mı kaynaklanmaktadır?)

(İthalat fiyat kırılmasına/baskısına neden oluyor mu veya ithalatçı ülke iç pazarında fiyat artışlarını önüyor mu?)

Normal değer (genelde ihracatçı ülkedeki iç pazar fiyatı) ve ihraç fiyatı sürekli olarak karşılaştırılıyor mu? **(İhr)**

(İhracatın dumpingli olduğu iddia edilebilir mi?)

İthalatçı ülkenin yerli üretim dalı üzerinde ihracattan kaynaklanan mevcut ve olası olumsuz etkiler varsa ve ihracat dumpingli görünüyorsa, düzeltici fiyat uyarlamaları ve maliyet dağıtımları icra ediliyor mu? **(İth&İhr)**

(İhraç fiyatları arttırılıyor mu? İhracatçı ülkedeki iç piyasa fiyatları düşürülüyor mu? İhraç satışları içerisindeki satış giderleri, genel giderler ve idari giderler, ihracatçı ülke içerisindeki iç piyasa satışlarındaki giderlerden daha mı düşüktür?)

İthalatçı ülkedeki yerli üretim dalı tarafından bir anti-damping soruşturması başlatılması talep edildiğinde, damping, zarar ve nedensellik bağına ilişkin iddialara yönelik olarak hemen karşıt argümanlar geliştirilmiş mi? Bu karşıt argümanlar yetkili makamlara bildirildi mi? **(ith&ihr)**

2. Anti-Damping Soruşturmaları Esnasında

Yetkili makamlarca talep edilen tüm bilgiler zamanında ve istenen şekilde sağlanmış mıdır? Bu bilgiyi hazırlamak için daha fazla zamana ihtiyaç varsa, yetkili makamlardan 30 güne kadar süre uzatımı talep edilmiş midir? **(ith&ihr)**

Yetkili makamlar anti-damping soruşturmasını sınırlamış ve diğer ihracatçı, üretici ve ithalatçılardan bilgi istemişse, talep edilmemesine rağmen bilgi sağlamak tercih edilebilir mi? **(ith&ihr)**

(Diğer ihracatçıların daha fazla damping yaptıkları biliniyorsa yetkili makamlardan farklı kararların alınmasının talep edilmesi tercih edilebilir mi?)

Gizli bilginin korunması talep edilmiş midir? Gizli bilginin gizli olmayan bir özeti sağlanmış mıdır? **(ith&ihr)**

Anti-damping soruşturmasının başlatılması için yapılan yazılı başvurunun tam metni yetkili makamlardan talep edilmiş midir? Diğer taraflarca sunulan gizli olmayan tüm bilgileri zamanında görme fırsatına sahip olmak için talepte bulunulmuş mudur? **(ith&ihr)**

İlgili konularda sahip olunulan görüşler yetkili makamlara yazılı ve/veya sözlü olarak

(sonrasında yazılı olmak kaydıyla) bildirilmiş midir? **(ith&ihr)**

Karşıt görüşlere sahip diğer taraflarla bir toplantı düzenlenmesi talep edilmiş midir? **(ith&ihr)**

Yetkili makamlara firma nezdinde yerinde incelemede bulunma izni verilmiş midir? Bu ziyaretler esnasında istenilen tüm bilgi ve dokümanlar kendilerine sağlanmış mıdır? **(ith&ihr)**

Menfaatlerin savunulması ve geçici önlemlerin uygulanmasından sonra (nihai önlemlerin uygulanmasından önce) fiyat taahhüdünde bulunulup bulunulmaması konusunda karar almak için ilave süreye ihtiyaç duyuluyor mu? **(ihr)**

Fiyat taahhüdünün avantaj ve dezavantajları değerlendirilmiş midir? Bir fiyat taahhüdü teklifi yapılmalı mıdır? **(ihr)**

Taahhüdün kabulünden sonra, damping ve zarar soruşturmasının yine de tamamlanması için bir talepte bulunulmalı mıdır? **(ihr)**

Yetkili makamlar nihai kararı şekillendirecek temel bulguları açıkladıktan sonra, menfaatlerin savunulması bağlamında bu belirlemelere ilişkin görüş bildirilmiş midir? **(ith&ihr)**

3. Anti-Damping Önlemlerinin Uygulanmasından Sonraki Eylemler

Fiyat taahhüdü durumunda, taahhüte uyulduğunu gösteren periyodik bilgi yetkili makamlara sağlanılmakta mıdır? Yetkili makamlara ilgili bilgiyi teyit etme izni verilmiş midir? **(ihr)**

Bir adli incelemede anti-damping önlemlerinin kaldırılabilceği tahmin ediliyor mu? Eğer öyleyse, durum ithalatçı ülkenin ilgili adli, idari ve tahkim mahkemelerine götürülmüş müdür? **(ith&ihr)**

(Yetkili makamların tespitlerinin ve önlemlerin uygulanmasının kayıtlı yeterli delillere dayanmadığına ya da hukuka aykırı olduğuna ve/veya yetkili makamlarca keyfi veya yanlış bir karar verildiğine ya da takdir yetkisinin kötüye kullanıldığına ilişkin kanıt mevcut mudur?)

İhracatçı ve ithalatçı ülkelerin konuya ilişkin istişarelerde bulunmalarının veya DTÖ nezdinde kurulmuş bir panelin konuyu incelemesinin önlemlerin sonlandırılmasıyla sonuçlanabileceği tahmin ediliyor mu? **(ihr)**

(Anti-damping önleminin Anti-Damping Anlaşması ile uyumlu olmadığına ilişkin kanıt mevcut mudur?)

İdari bir gözden geçirme soruşturmasının anti-damping önlemlerinin kalkmasıyla (veya anti-damping vergilerinin düşürülmesiyle) sonuçlanacağı bekleniyor mu? **(ith&ihr)**

(Zarara neden olan damping ortadan kalktı mı?)

Bir “yeni gelen” olarak, bireysel damping marjı hesaplanmasının talep edilmesine ihtiyaç duyuluyor mu? **(ihr)**

(Anti-damping vergisinin uygulanmasından sonra ithalatçı ÷lkeye ihracat yapmaya başlayan ve ihracatçı ÷lkede anti-damping vergisine muhatap olan ihracatçı veya üreticilerle hiçbir ilişkisi olmayan bir ihracatçı olarak, daha düşük ya da sıfır bir damping marjı elde etmek için hızlandırılmış bir gözden geçirme talebinde bulunmalı mıdır?)

EK-2

Anti-Damping Sunuşlarında Kullanılabilecek Öğeler

ANTI-DAMPİNG SÜREÇLERİ

(Nedensellik Bağı)

DAMPİNG -----(Nedensellik Bağı)-----> ZARAR ----(Soruşturma)-----> ANTİDAMPİNG ÖNLEMLERİ

DAMPİNG MARJİ 2 \$

İHRAÇ FİYATI 8 \$

- Fabrika çıkış aşamasında, aynı zamanda
- Aşağıdaki öğelerde gör÷len farklılıklar için uyarlamalar yapılır:

SGİ* Maliyetleri		SGİ* Maliyetleri
Fabrika Çıkış Aşamasında Normal Değer	Damping Marjı	
		Fabrika Çıkış Aşamasında Fiyatı

* SGİ = Satış, Genel & İdari

- Dampingli ürün ithalatı hacminde önemli düzeyde artış, ve
- Fiyat kırılması, fiyat baskısı ve dampingli ithalat nedeniyle fiyat artışlarının önlenmesi
- Yerel üreticilerin satış, kâr, üretim, pazar payı, üretkenlik, istihdam, kapasite kullanımı, nakit akışı, stok, yatırım getirisi, ücretler, büyümesi vs.'leri üzerinde fiili ve olası olumsuz etkilerin bulunması

- İthalatta esaslı bir biçimde artış ihtimalini gösteren, dampingli ithalatta önemli bir artış olması,
- İhracatçının yeterli ölçüde ve serbestçe elden çıkartılabilir bir kapasitesi bulunması veya kapasitesinde vukuu yakın, önemli ölçüde bir artış olması.
- Dampingli ithalatın iç fiyatları önemli ölçüde azaltıcı veya fiyat artışlarını önleyici etkisi ve gelecekteki ithalat talebinde olası bir artış ihtimali olması
- Ürün stoklarında önemli ölçüde artış olması.
- Yerli üretim dalı üzerinde zarara ya da zarar tehdidine yol açan faktör damping midir?
- Yoksa aşağıdaki gibi başka durumlar mevcut mudur?:
- Bilginin Toplanması

(soru formları aracılığıyla, ilgili taraflarla toplantılar vasıtasıyla, yerinde incelemeler yoluyla vb.)

- Bilginin Değerlendirilmesi

(damping, zarar ve nedensellik bağına ilişkin tespitler)

- Anti-damping önlemlerinin uygulanması, ya da soruşturmanın herhangi bir önlem alınmadan kapatılması.
- Normal olarak yerli üretim dalı tarafından/adına damping, zarar ve nedensellik bağıyla ilgili yeterli delil içeren bir yazılı başvuru üzerine
- Yetkili makamlar, yeterli delile dayanarak başvuru olmadan da anti-damping soruşturması başlatabilir
- Genel duyuru yapılır veya kamunun erişimine açık bir rapor yayımlanır.

Tarafların Aşağıdakileri Yapmaları Beklenir:

- Genel duyuruda belirtilen süreler içerisinde yetkili makamlarca istenen tüm bilgileri sunmak (soru formlarına cevaplar)
- Yetkili makamlara sunulan gizli bilginin gizli olamayan bir özetini sağlamak
- Sunulan bilginin doğruluğunu tespit etmeleri ve daha fazla ayrıntı elde etmeleri için yetkili makamlara yerinde inceleme yapmaları için imkan tanımak

- Soru formlarını cevaplamak için 30 güne kadar uzatma talebinde bulunma
- Anti-damping soruşturmasının başlatılması için yapılan yazılı başvurunun tam metnini edinme
- Yetkili makamlara görüşlerini bildirme
- Gizli bilginin korunmasını talep etme
- Diğer tarafların gizli olmayan bilgilerini görmeyi talep etme
- Yetkili makamlara sözlü olarak bilgi sunma
- Farklı görüşlere sahip diğer taraflarla bir araya gelmeyi talep etme
- Anti-damping soruşturması sonunda yetkili makamların nihai kararını şekillendirecek temel bulgular hakkında bilgilendirilme
- Geçici Önlemler
- Anti-Damping Vergileri
- Fiyat Taahhütleri
- Anti-damping soruşturması esnasında meydana gelebilecek zararı önlemek.
- Aşağıdaki şekillerde olabilir:

belirtilmesi şartıyla gümrükte değer sabitleştirmesi (gümrük vergilerinin askıya alınması).

- Uygulama normal koşullarda 4 ay ile sınırlıdır
- Önlemin bitişi genellikle soruşturma prosedürünün tamamlanmasıyla çakışır
- Uygulama ve toplama farklı ülkelerde değişiklik gösterir:
- Nihai vergi geçici vergiden düşük ise, aradaki fark geri ödenir.
- Damping veya zarar mevcut değilse, geçici vergiler geri ödenir
- İhraç fiyatlarını zararı ortadan kaldırmak için yeterli olan bir düzeye yükseltmeyi taahhüt etme veya ilgili alanda dampingli fiyatlarla ihracatı durdurma
- İhracatçılar veya yetkili makamlar tarafından önerilir
- Avantajları:
- Dezavantajları

- Süre:
- Gözden Geçirme:
- Adli İnceleme:
- DTÖ İstişareleri ve Anlaşmazlıkların Halli:

- Önlemler Anti-Dumping Anlaşması ile uyumlu mu?

1. **Anti-dumping soruşturmaları başlatılmadan önce**

- İthalatçı ülkede fiyatlar düzenli bir şekilde gözleniyor mu?
- İhracatçı ülke iç piyasa fiyatları düzenli bir şekilde karşılaştırılıyor mu?
- Gerekli düzeltici fiyat uyarlamaları ve maliyet dağıtımları icra ediliyor mu

2. **Anti-dumping soruşturmaları esnasında**

- Yetkili makamlarca talep edilen tüm bilgiler zamanında ve talep edilen şekilde sunulmuş mu?
- Gizli bilginin korunması talep edilmiş mi? Gizli bilginin gizli olmayan özeti sunulmuş mu?
- Yetkili makamlara firma nezdinde yerinde inceleme yapma imkanı sağlanıyor mu?

3. **Anti-dumping önlemlerinin uygulanmasından sonra**

- Fiyat taahhüdü durumunda:
- İdari veya adli gözden geçirmenin önlemleri ortadan kaldırabileceği düşünülüyor mu?

İstişareler veya DTÖ panelinin incelemesi önlemlerin ortadan kalkmasıyla sonuçlanabilir mi?

- **4458 Sayılı Gümrük Kanunu**
 - **3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu**
 - **Gümrük Yönetmeliği ve Ekleri**
 - **İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik**
-